

STRATEGIES FOR SCHOOL ADMINISTRATION TO PROMOTE EARLY CHILDHOOD EDUCATION

Chindaphut MAKARAMANEE

Department of Educational Administration, Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University,
Thailand; s63561802035@ssru.ac.th

ARTICLE HISTORY

Received: 10 January 2026

Revised: 21 January 2026

Accepted: 21 January 2026

ABSTRACT

This academic article synthesizes knowledge on the management of private educational institutions to enhance the quality of early childhood education amid ongoing social, economic, and technological changes. The article addresses five key themes: (1) management strategies for private schools to improve early childhood education quality in the context of social change, (2) strategic management and sustainable early childhood education development, (3) quality management for promoting early childhood development, (4) strategic management guidelines for organizing early childhood education, and (5) strategic management guidelines for organizing early childhood education (reiterated to emphasize actionable practice-oriented recommendations). A documentary synthesis method was employed by reviewing relevant theories, empirical studies, and policy documents. The synthesis indicates that improving early childhood education quality in private schools requires an integrated management approach, including: establishing a clear vision and strategies that emphasize holistic child development; strengthening human resources and strategic leadership through continuous professional development for early childhood teachers; implementing child-centered academic management aligned with developmental appropriateness; building collaborative networks with parents and communities; and strengthening continuous internal quality assurance and evaluation systems. These integrated strategies enable private educational institutions to remain adaptive to change while ensuring high-quality.

Keywords: Strategic Management, Private Schools, Early Childhood Education

CITATION INFORMATION: Makaramanee, C. (2026). Strategies For School Administration to Promote Early Childhood Education. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 4(1), 6.

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษาปฐมวัยสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

จินดาภัทท์ มกรมณี

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา;
s63561802035@ssru.ac.th (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

บทคัดย่อ

บทความวิชาการฉบับนี้มุ่งสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเอกชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัยภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี โดยครอบคลุม 5 ประเด็นหลัก ได้แก่ (1) กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเอกชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัยในบริบทการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (2) การบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาเอกชนกับการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างยั่งยืน (3) การบริหารเชิงคุณภาพของสถานศึกษาเอกชนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (4) แนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาเอกชนในการจัดการศึกษาปฐมวัย และ (5) แนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาเอกชนในการจัดการศึกษาปฐมวัย (การย้ายประเด็นเพื่อสรุปแนวทางปฏิบัติ) การดำเนินงานใช้การสังเคราะห์เอกสารจากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และนโยบายที่เกี่ยวข้อง ผลการสังเคราะห์ชี้ว่า การยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาเอกชนควรเป็นการบริหารแบบบูรณาการ เริ่มจากการกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่เน้นการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน พัฒนาครูและบุคลากรด้วยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ จัดการเรียนรู้เชิงวิชาการที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางและเหมาะสมตามพัฒนาการ เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน พร้อมพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง แนวทางดังกล่าวช่วยให้สถานศึกษาเอกชนมีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ

คำสำคัญ: การบริหารเชิงกลยุทธ์, สถานศึกษาเอกชน, การศึกษาปฐมวัย

ข้อมูลอ้างอิง: จินดาภัทท์ มกรมณี. (2569). กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษาปฐมวัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 4(1), 6.

บทนำ

การศึกษาปฐมวัยถือเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนามนุษย์ เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่เด็กมีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในช่วงปฐมวัยจึงมีผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น รวมถึงคุณภาพของพลเมืองในระยะยาว (UNESCO, 2022) หลายประเทศให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัย โดยเน้นการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม การพัฒนาครู และการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ในบริบทของประเทศไทย การศึกษาปฐมวัยได้รับการกำหนดเป็นนโยบายสำคัญของรัฐ โดยมุ่งเน้นให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านและสอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัย ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 และนโยบายด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566) ทั้งนี้ สถานศึกษาเอกชนมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาปฐมวัยควบคู่ไปกับสถานศึกษาของรัฐ โดยมีความยืดหยุ่นด้านการบริหารจัดการและการจัดหลักสูตรที่สามารถตอบสนองต่อบริบทของผู้เรียนและชุมชนได้อย่างหลากหลาย สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในฐานะหน่วยงานกำกับ ดูแล และส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชน ได้กำหนดแนวทางและมาตรการเพื่อสนับสนุนคุณภาพการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาเอกชน อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านการวางแผน การจัดองค์กร การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบริหารงานวิชาการ และการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2565)

แนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาและบริบทของสถานศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพและเกิดความยั่งยืน (Bush, 2020; Fullan, 2019) โดยเฉพาะในสถานศึกษาเอกชนซึ่งต้องเผชิญกับการแข่งขัน ความคาดหวังของผู้ปกครอง และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว จากความสำคัญดังกล่าว บทบาทของนักวิชาการฉบับนี้จึงมุ่งนำเสนอแนวคิดและกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยมุ่งเน้นการสังเคราะห์องค์ความรู้จากเอกสาร งานวิจัย และนโยบายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยในปัจจุบัน นอกจากนี้ การส่งเสริมการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาเอกชนยังจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต้นสังกัด โดยเฉพาะการพัฒนาครูปฐมวัยซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการเรียนรู้ การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพจึงควรมุ่งเสริมสร้างสมรรถนะของครูทั้งด้านความรู้ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการเด็ก และการใช้สื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างเหมาะสม ควบคู่กับการจัดระบบการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพและตอบสนองต่อความคาดหวังของสังคมและผู้ปกครองในยุคปัจจุบัน (OECD, 2021; Darling-Hammond et al., 2020)

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเอกชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัยในบริบทการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้การจัดการศึกษาปฐมวัยต้องเผชิญกับความท้าทายที่ซับซ้อนมากขึ้น ทั้งด้านความหลากหลายของผู้เรียน ความคาดหวังของผู้ปกครอง และการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้ของเด็กเล็ก สถานศึกษาเอกชนซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาปฐมวัยจำเป็นต้องปรับตัวด้านการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยกลยุทธ์การบริหารที่สามารถตอบสนองต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Fullan, 2019) กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเอกชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัยควรเริ่มจากการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน สอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัย

และคำนึงถึงบริบทของสังคมร่วมสมัย การบริหารเชิงกลยุทธ์ช่วยให้ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง (Bush, 2020) ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเอกชนในยุคปัจจุบัน ทั้งนี้ ในด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ กลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพควรมุ่งพัฒนาครูปฐมวัยให้มีสมรรถนะทั้งด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กเล็ก การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง การนิเทศภายในเชิงพัฒนา และการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในระดับปฐมวัย (Darling-Hammond et al., 2020) นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างเหมาะสม ยังช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กในยุคดิจิทัล

ในมิติของการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาเอกชนควรใช้กลยุทธ์ที่เน้นการจัดหลักสูตรและการเรียนรู้ที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (child-centered approach) ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ และการสร้างประสบการณ์ตรงที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็ก การบริหารเชิงกลยุทธ์ในด้านนี้ควรเชื่อมโยงกับระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นไปตามมาตรฐานและสามารถตรวจสอบได้ (OECD, 2021) นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานกำกับดูแล เป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์สำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัย สถานศึกษาเอกชนควรสร้างความร่วมมือและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในระยะยาว แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับมุมมองของ UNESCO (2022) ที่เน้นว่าการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพต้องอาศัยการบริหารจัดการที่เข้มแข็งและความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยสรุป กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเอกชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัยในบริบทการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ควรเป็นการบริหารเชิงบูรณาการที่ครอบคลุมทั้งด้านวิสัยทัศน์ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบริหารงานวิชาการ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลยุทธ์เหล่านี้จะช่วยให้สถานศึกษาเอกชนสามารถปรับตัวและพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยได้อย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับบริบทสังคมในปัจจุบันและอนาคต

การบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาเอกชนกับการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างยั่งยืน

การศึกษาปฐมวัยเป็นช่วงวัยสำคัญที่มีผลต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ของมนุษย์ในระยะยาว การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในช่วงปฐมวัยจึงได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติว่าเป็นรากฐานของการพัฒนาทุนมนุษย์และการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน (UNESCO, 2022) ในบริบทของประเทศไทย สถานศึกษาเอกชนมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยมีความยืดหยุ่นด้านการบริหารจัดการและการออกแบบการเรียนรู้ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนได้อย่างหลากหลาย อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานให้เกิดคุณภาพและความยั่งยืน จำเป็นต้องอาศัยการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีทิศทางชัดเจนและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ดังนั้น การบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาเอกชนเป็นกระบวนการที่มุ่งกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์การดำเนินงาน โดยอาศัยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้สามารถปรับตัวและพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Bush, 2020) สำหรับการศึกษาปฐมวัย การบริหารเชิงกลยุทธ์ควรมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ควบคู่กับการสร้างระบบบริหารจัดการที่สนับสนุนการเรียนรู้ในระยะยาว ไม่เน้นผลลัพธ์ระยะสั้นเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ ในมิติของการพัฒนาคุณภาพอย่างยั่งยืน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นกลยุทธ์สำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนจำเป็นต้องส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในองค์กร และจัดระบบการนิเทศภายในเชิงพัฒนา เพื่อยกระดับสมรรถนะครูและคุณภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Darling-Hammond et al., 2020) การลงทุนด้านบุคลากรอย่างเป็นระบบจะช่วยให้สถานศึกษามีความมั่นคงทางวิชาชีพและสามารถรักษาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง

ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารเชิงกลยุทธ์ควรมุ่งพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ และการสร้างประสบการณ์ที่สอดคล้องกับพัฒนาการเด็ก กลยุทธ์

ดังกล่าวควรเชื่อมโยงกับระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นไปตามมาตรฐานและสามารถตรวจสอบได้อย่างเป็นรูปธรรม (OECD, 2021) นอกจากนี้ การพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างยั่งยืนยังต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานกำกับดูแล สถานศึกษาเอกชนที่มีการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ดีจะสามารถสร้างความร่วมมือและความเชื่อมั่นจากสังคม ส่งผลให้การจัดการศึกษาปฐมวัยมีความต่อเนื่อง มั่นคง และตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงในระยะยาว (Fullan, 2019) โดยสรุป การบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาเอกชนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างยั่งยืน การกำหนดทิศทางการบริหารที่ชัดเจน การพัฒนาบุคลากร การจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และการสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะช่วยให้สถานศึกษาเอกชนสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาสังคมในระยะยาว

การบริหารเชิงคุณภาพของสถานศึกษาเอกชนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

การพัฒนาการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นคุณภาพอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในสถานศึกษาเอกชนซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาปฐมวัยและความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการ การบริหารเชิงคุณภาพจึงเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้และการดูแลเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสมกับพัฒนาการตามช่วงวัย ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ทั้งนี้ การบริหารเชิงคุณภาพไม่ได้มุ่งเพียงผลสัมฤทธิ์เชิงปริมาณ แต่ให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดการศึกษา การพัฒนาบุคลากร สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน มีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

1. การกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายคุณภาพที่มุ่งพัฒนาเด็กเป็นสำคัญ การบริหารเชิงคุณภาพของสถานศึกษาเอกชนควรเริ่มจากการกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายที่ชัดเจน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา วิสัยทัศน์ด้านคุณภาพจะเป็นกรอบทิศทางในการวางแผนและตัดสินใจเชิงบริหาร ทำให้การจัดการศึกษา มีความสอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัยและความต้องการของสังคมในระยะยาว การกำหนดนโยบายคุณภาพที่ชัดเจนยังช่วยสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งผลให้การดำเนินงานด้านการศึกษาปฐมวัยมีความต่อเนื่องและเป็นระบบ (Bush, 2020; UNESCO, 2022)

2. พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรปฐมวัยอย่างเป็นระบบ ครูและบุคลากรทางการศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลโดยตรงต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัย การบริหารเชิงคุณภาพจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก เทคนิคการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และทักษะการดูแลเด็กอย่างเหมาะสมตามวัย สถานศึกษาเอกชนควรจัดระบบพัฒนาวิชาชีพครู การนิเทศภายในเชิงพัฒนา และการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Darling-Hammond et al., 2020)

3. การบริหารงานวิชาการและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อพัฒนาการเด็ก

การบริหารเชิงคุณภาพด้านวิชาการควรมุ่งจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง เน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ และการสร้างประสบการณ์ตรงที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย นอกจากนี้ การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ และส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน เป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารคุณภาพ การดำเนินงานด้านวิชาการควรเชื่อมโยงกับระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นไปตามมาตรฐานและสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (OECD, 2021)

4. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนเพื่อคุณภาพอย่างยั่งยืน

การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างมีคุณภาพไม่สามารถดำเนินการได้โดยสถานศึกษาเพียงลำพัง การบริหารเชิงคุณภาพจึงต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ผ่านการสื่อสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูล

และการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ความร่วมมือดังกล่าวจะช่วยให้การดูแลและพัฒนาเด็กมีความสอดคล้องทั้งในสถานศึกษาและครอบครัว ส่งผลให้พัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนในระยะยาว (Fullan, 2019) สรุป การบริหารเชิงคุณภาพของสถานศึกษาเอกชนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มุ่งพัฒนาเด็กอย่างรอบด้านและต่อเนื่อง โดยอาศัยการกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายคุณภาพที่ชัดเจน การพัฒนาครูและบุคลากรอย่างเป็นระบบ การจัดการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็ก รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน การบริหารในลักษณะดังกล่าวช่วยให้สถานศึกษาเอกชนสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เพียงตอบสนองต่อความคาดหวังของสังคมในปัจจุบัน แต่ยังวางรากฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาเด็กให้เติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและนำไปสู่ความยั่งยืนของการศึกษาปฐมวัยในระยะยาว

แนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาเอกชนในการจัดการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนามนุษย์ในทุกมิติ สถานศึกษาเอกชนจึงจำเป็นต้องนำการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความคาดหวังของผู้ปกครองในปัจจุบัน มีรายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่มุ่งพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน

สถานศึกษาเอกชนควรกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์การบริหารที่ชัดเจน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา กลยุทธ์ดังกล่าวควรสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของรัฐและบริบทของสถานศึกษา การมีทิศทางการบริหารที่ชัดเจนจะช่วยให้การวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566; เพิ่มสุข อนันต์มั่งคั่ง, 2560)

2. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

การบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาเอกชนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูและบุคลากรปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรแสดงบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู การนิเทศภายในเชิงพัฒนา และการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เพื่อให้ครูสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็ก และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ชัยพจน์ รั้งงาม, 2563; จริญญา น่วมมะโน, 2562)

3. การบริหารงานวิชาการเชิงกลยุทธ์ที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง

สถานศึกษาเอกชนควรบริหารงานวิชาการโดยใช้กลยุทธ์ที่เน้นการจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ และการสร้างประสบการณ์ตรงที่สอดคล้องกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย การวางแผนงานวิชาการอย่างมีกลยุทธ์จะช่วยให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และสามารถประเมินผลการพัฒนาเด็กได้อย่างเป็นรูปธรรม (พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข, 2563)

4. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือและระบบประกันคุณภาพเพื่อความยั่งยืน

การจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาเอกชนควรอาศัยความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต้นสังกัด ควบคู่กับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่เน้นการมีส่วนร่วมและการประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้สถานศึกษาเอกชนสามารถพัฒนาการศึกษาปฐมวัยได้อย่างยั่งยืนและได้รับความเชื่อมั่นจากสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564; ทิพวรรณ ถาวรโชติ, 2564)

แนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาเอกชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการบริหารจัดการที่มุ่งกำหนดทิศทางพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่มุ่งพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารและครู การบริหารงานวิชาการที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือควบคู่กับระบบประกันคุณภาพภายใน แนวทางดังกล่าวช่วยให้

สถานศึกษาเอกชนสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยให้สอดคล้องกับพัฒนาการเด็ก นโยบายการศึกษาของรัฐ และความคาดหวังของสังคม อันนำไปสู่การพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ ต่อเนื่อง และยั่งยืน

แนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาเอกชนในการจัดการศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาปฐมวัยในบริบทสังคมปัจจุบันเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านโครงสร้างครอบครัว สภาพเศรษฐกิจ สังคม และความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพการศึกษาเพิ่มสูงขึ้น สถานศึกษาเอกชนซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาปฐมวัยจึงจำเป็นต้องปรับรูปแบบการบริหารจัดการให้มีความชัดเจน เป็นระบบ และยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง การบริหารเชิงกลยุทธ์จึงเป็นแนวคิดสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถกำหนดทิศทาง การดำเนินงาน วิเคราะห์บริบทแวดล้อม และวางแผนการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยให้สอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัยของเด็กและนโยบายการศึกษาของประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566) นอกจากนี้ การบริหารเชิงกลยุทธ์ยังช่วยให้สถานศึกษาเอกชนสามารถบูรณาการการทำงานด้านวิชาการ การพัฒนาครู และบุคลากร การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และการสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนให้ดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน การดำเนินงานตามแนวทางเชิงกลยุทธ์ดังกล่าวจะช่วยให้การจัดการศึกษาปฐมวัยมีความต่อเนื่อง มีคุณภาพ และนำไปสู่ความยั่งยืนของการพัฒนาเด็กปฐมวัยในระยะยาว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) โดย แนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาเอกชนในการจัดการศึกษาปฐมวัย มีดังนี้

1. การกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่มุ่งพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นศูนย์กลาง

สถานศึกษาเอกชนควรกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์การบริหารที่มุ่งพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน สอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัยและนโยบายการศึกษาของรัฐ การมีทิศทางเชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจนช่วยให้การวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผลการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2. การพัฒนาครูและบุคลากรด้วยกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรมนุษย์

การบริหารเชิงกลยุทธ์ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูและบุคลากรปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กลยุทธ์ด้านการ พัฒนาวิชาชีพ การนิเทศภายในเชิงพัฒนา และการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เพื่อยกระดับสมรรถนะครูให้สามารถจัด ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กและตอบสนองต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงของ

3. การบริหารงานวิชาการเชิงกลยุทธ์ที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง

สถานศึกษาเอกชนควรวางแผนและบริหารงานวิชาการโดยใช้กลยุทธ์ที่เน้นการจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการเล่นและการลงมือปฏิบัติ การบริหารงานวิชาการอย่างมี กลยุทธ์จะช่วยให้การจัดการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพ สอดคล้องกับมาตรฐาน และสามารถประเมินผลการพัฒนาเด็กได้ อย่างชัดเจน

4. การสร้างความร่วมมือและระบบประกันคุณภาพเพื่อความยั่งยืน

การบริหารเชิงกลยุทธ์ควรมุ่งสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควบคู่กับการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ การมีส่วนร่วมและการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้ สถานศึกษาเอกชนสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยได้อย่างยั่งยืนและได้รับความเชื่อมั่นจากสังคม

สรุป

แนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาเอกชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มุ่ง กำหนดทิศทางและการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ยึดเด็กปฐมวัยเป็น ศูนย์กลาง การพัฒนาครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง การบริหารงานวิชาการที่สอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัย และ การสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน รวมถึงการพัฒนาประกันคุณภาพภายในอย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางดังกล่าวช่วยให้สถานศึกษาเอกชนสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยได้อย่างมีทิศทาง ชัดเจน และต่อเนื่อง อันนำไปสู่การพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้านและความยั่งยืนของการศึกษาปฐมวัยในระยะยาว ทั้งนี้

แนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาเอกชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยจึงมิได้เป็นเพียงการวางแผนเชิงบริหารในระดับนโยบายเท่านั้น แต่เป็นการบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วนภายในสถานศึกษาให้มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการสมวัยและมีคุณภาพ การบริหารที่มีทิศทางชัดเจนและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงจะช่วยให้สถานศึกษาเอกชนสามารถปรับตัวต่อบริบททางสังคม เศรษฐกิจ และความคาดหวังของผู้ปกครองได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้การจัดการศึกษาปฐมวัยมีความต่อเนื่อง ได้รับความเชื่อมั่นจากสังคม และเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาทุนมนุษย์และสังคมไทยอย่างยั่งยืนในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2566–2570. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จรัญ น่วมมะโน. (2562). การนิเทศภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ชัยพจน์ รักราม. (2563). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรยุคใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพวรรณ ถาวรโชติ. (2564). การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, และเพียว ยินดีสุข. (2563). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในระดับปฐมวัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพิ่มสุข อนันต์มั่งคั่ง. (2560). การวางแผนและการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2565). แนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- Bush, T. (2020). Theories of educational leadership and management (5th ed.). London, UK: Sage Publications.
- Darling-Hammond, L., Flook, L., Cook-Harvey, C., Barron, B., & Osher, D. (2020). Implications for educational practice of the science of learning and development. *Applied Developmental Science*, 24(2), 97–140.
- Fullan, M. (2019). *Leading in a culture of change*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Kaplan, R. S., & Norton, D. P. (2004). *Strategy Maps: Converting Intangible Assets into Tangible Outcomes*. Harvard Business School Press.
- OECD. (2021). *Starting strong VI: Supporting meaningful interactions in early childhood education and care*. Paris: OECD Publishing.
- UNESCO. (2022). *Reimagining early childhood education and care: A new vision for the future*. Paris: UNESCO Publishing.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2026 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).